

BENDROSIS VERSLO KLIENTŲ KREDITAVIMO SĄLYGOS

Aktuali redakcija nuo 2020 m. spalio 12 d.

1. SĄVOKOS
2. SUTARTIES OBJEKTAS, JOS SUDARYMAS, KEITIMAS IR NUTRAUKIMAS
3. KREDITO KAINA IR KITI MOKESČIAI
4. KREDITO IŠMOKĖJIMAS IR SU Tuo SUSIJĘ ĮSIPAREIGOJIMAI
5. KREDITO GRAŽINIMAS IR KITŲ MOKĖJIMŲ VYKDYMAS
6. GARANTIJOS, AKREDITYVO SUTEIKIMO IR NAUDOJIMO TVARKA
7. SĄSKAITOS KREDITO SUTEIKIMO IR PANAUDOJIMO TVARKA
8. PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS
9. KLIENTO ĮSIPAREIGOJIMAI IR SUTIKIMAI
10. ESMINIS SUTARTIES PAŽEIDIMAS

1. SĄVOKOS

Bendrosiose verslo klientų kreditavimo sąlygose vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos šiame skyriuje; kitos vartojamos ir didžiąja raide rašomos sąvokos suprantamos taip, kaip jos reglamentuotos *Bendrosiose taisyklėse* ar *Mokėjimo taisyklėse*. *Bendrosiose verslo klientų kreditavimo sąlygose* terminai yra skaičiuojami ir nurodomi kalendorinėmis dienomis, nebent yra nurodytas terminų skaičiavimas darbo dienomis.

- 1.1. **akredityvas** – Kliento prašymu Banko išleistas dokumentinis akredityvas (-ai), kuriuo Bankas įsipareigoja sumokėti pinigus akredityvo gavėjui, jeigu Bankui pateikti dokumentai atitinka akredityvo sąlygas.
- 1.2. **akcininkas** – akcinės bendrovės arba uždarnosios akcinės bendrovės akcininkas, bet kokios kitos juridinio asmens teisinės formos (pvz. žemės ūkio bendrovės, tikrosios ūkinės bendrijos, kooperatyvo, viešosios įstaigos, mažosios bendrijos) pajininkas, narys, steigėjas, dalininkas, savininkas ar kitas naudos gavėjas.
- 1.3. **Asmens duomenų apsaugos taisyklės** - Banko patvirtintos *Artea banko asmens duomenų apsaugos taisyklės*, su kuriomis galima susipažinti Banko interneto svetainėje www.artea.lt/duomenuapsauga arba Banko klientų aptarnavimo padaliniuose, o Klientui pageidaujant – Bankas nemokamai išduos popierinę šių taisyklių kopiją.
- 1.4. **Bankas** – AB Artea bankas, kurios rekvizitai ir kontaktai nurodyti *Specialiosiose sąlygose* ir *Bendrosiose taisyklėse*. Banko interneto svetainės adresas yra www.artea.lt.
- 1.5. **Bendrosios taisyklės** – Banko patvirtintos *Artea banko paslaugų teikimo bendrosios taisyklės*, su kuriomis galima susipažinti Banko interneto svetainėje arba Banko klientų aptarnavimo padaliniuose, o Klientui pageidaujant – Bankas nemokamai išduos popierinę šių taisyklių kopiją.
- 1.6. **Bendrosios verslo klientų kreditavimo sąlygos** – šios Banko patvirtintos *Bendrosios verslo klientų kreditavimo sąlygos*, kurios yra sudedamoji Sutarties, su kuriomis galima susipažinti Banko interneto svetainėje arba Banko klientų aptarnavimo padaliniuose, arba Klientui pageidaujant – Bankas nemokamai išduos popierinę šių sąlygų kopiją.
- 1.7. **Finansavimo limito sutartis** – sutartis, kuria Šalys susitaria dėl Klientui suteikiamos maksimalios vieno ar kelių kreditų sumos bei visiems šiems kreditams taikomų sąlygų bei užtikrinimo priemonių.
- 1.8. **garantija** – Kliento prašymu suteikta Banko garantija, kuria Bankas įsipareigoja sumokėti garantijoje nurodytą sumą visiškai ar iš dalies garantijos gavėjui, jeigu garantijoje nurodyta prievolė bus neįvykdyta ar įvykdyta netinkamai.
- 1.9. **Grafikas** – dokumentas su datomis ir kredito gražinimo sumomis, pagal kurį Klientas gražina kreditą (jo dalį) Bankui, o Kredito linijos/Sąskaitos kredito atveju (jei yra sudaromas) – dokumentas su datomis, kredito gražinimo sumomis ir maksimaliomis Kredito sumomis, kurių neviršydamas Klientas turi teisę naudoti Kredito liniją/Sąskaitos kreditą. Grafikas yra neatskiriama Sutarties dalis. Grafikas pateikiamas Klientui kartu su Sutartimi, Interneto banke arba kitu Šalių sutartu būdu.
- 1.10. **Kintamoji palūkanų dalis** – tai EURIBOR arba LIBOR, arba kita Sutartyje nurodytoms palūkanoms pagal prasmę artimiausia kintamoji palūkanų dalis, t. y. kita pagrįsta alternatyva, kuri būtų Banko parinkta ir taikoma Klientui atsižvelgiant į priežiūros institucijų rekomendacijas ir/ar bendrą rinkos praktiką tuo atveju, jeigu EURIBOR ar LIBOR nėra paskelbta ar nustatyta, jei ji nebeteikiama ar nebebus teikiama, jei jos nebegalima naudoti, ar jos nustatymo metodika pasikeitė iš esmės ar jos nebegalima taikyti dėl kitų įvykių, kurių Bankas negali kontroliuoti. Bankas apie kitos Kintamosios palūkanų dalies nustatymą informuoja Klientą Interneto banke *Bendrosiose taisyklėse* nustatyta tvarka.
- 1.11. **Klientas** – Specialiosiose sąlygose nurodytas juridinis asmuo, ūkininkas ar verslininkas, esantis Sutarties šalimi, kuriam Bankas suteikia kreditą.
- 1.12. **Kreditas** – Sutartyje nurodytai paskirčiai ir nustatytais sąlygomis Banko Klientui suteikiamos (paskolinamos) piniginės lėšos (ar jų dalis), kurias Klientas įsipareigoja gražinti ir jomis naudotis laikydamasis Sutartyje nurodytų terminų ir sąlygų.
- 1.13. **Kredito aptarnavimo sąskaita** – vidinė Banko sąskaita, kurią Bankas atidaro Sutarties pagrindu ir kuri skirta Kreditui gražinti, palūkanoms ir/ar kitoms pagal Sutartį mokėtinoms sumoms surinkti. Klientas neturi teisės disponuoti šioje sąskaitoje esančiomis lėšomis, tačiau Sutartyje numatytais sąlygomis gali pervesti į šią sąskaitą lėšas, skirtas Kredito (jo dalies) gražinimui ar palūkanų/įsipareigojimo mokesčio ar kitų pagal Sutartį mokėtinų sumų mokėjimui. Kredito aptarnavimo sąskaitos numeris Klientui nurodomas Interneto banke.
- 1.14. **Kredito išmokėjimas** - Sutartimi suteikto Kredito lėšų panaudojimas, t. y. išmokėjimas iš Kredito sąskaitos ir/ar Kredito lėšų rezervavimas akredityvo ir/ar reikalavimo pagal garantiją apmokėjimui.
- 1.15. **Kredito išmokėjimo dokumentas** - sąskaita-faktūra su ją lydintiais dokumentais, pirkimo pardavimo ar kita Bankui priimtino turinio ir formos sutartis ir/ar dokumentas, patvirtinantis prekės ar paslaugos įsigijimą ir/ar kitas dokumentas, patvirtinantis Kredito išmokėjimą, pagal Sutartyje nurodytą paskirtį.
- 1.16. **Kredito linija** – kredito forma, kai Bankas suteikia Klientui pinigines lėšas Sutartyje nustatytais sąlygomis Sutartyje nurodytai paskirčiai, o Klientas turi teisę suteiktomis lėšomis naudotis, jas gražinti ir vėl panaudoti, neviršijant Sutartyje ir/ar Grafike (jei toks sudarytas) nurodytos maksimalios Kredito sumos.
- 1.17. **Kredito panaudojimo terminas** – Specialiosiose sąlygose nurodyta data, iki kurios Klientui gali būti išmokėtas Kreditas, suteikta garantija ar išleistas akredityvas.

- 1.18. **Kredito sąskaita** – vidinė Banko sąskaita, kurią Bankas atidaro Sutarties pagrindu ir kuri skirta Kreditui išmokėti, o Kredito linijos atveju – ir grąžinti. Kredito sąskaitos numeris Klientui nurodomas Interneto banke.
- 1.19. **Marža** – Sutartyje nustatytas fiksuotas Banko kredito rizikos ir pelno maržos dydis procentais per vienerius metus, kuris yra sudedamoji palūkanų dalis.
- 1.20. **Minimalios palūkanos** – Specialiosiose sąlygose nurodyto dydžio palūkanos, kurias Klientas moka Bankui tais atvejais, kai Klientui taikomos kintamos palūkanos tampa mažesnės nei nustatytos Minimalios palūkanos.
- 1.21. **Mokėjimo diena** – Specialiosiose sąlygose ir/ar Grafike nurodytos datos, kuriomis Klientas grąžina Bankui Kreditą, moka palūkanas ir/ar Įsipareigojimo mokesťį.
- 1.22. **Mokėjimų taisyklės** - Banko patvirtintos *Artea banko bendrosios mokėjimo paslaugų teikimo taisyklės*, su kuriomis galima susipažinti Banko interneto svetainėje arba Banko klientų aptarnavimo padaliniuose, o Klientui pageidaujant – Bankas nemokamai išduos popierinę šių taisyklių kopiją.
- 1.23. **Nuosavos lėšos** - Specialiosiose sąlygose nurodyta pinigų suma arba procentinė jos išraiška, kurią Klientas įsipareigoja ir privalo investuoti į Sutartimi Banko finansuojamą projektą nuosavomis (ne Kredito) lėšomis. Nuosavomis lėšos laikoma (i) paties Kliento turimos lėšos ir/arba (ii) Kliento pasiskolintos ir kapitalizuotos ar Kredito atžvilgiu subordinuotos lėšos.
- 1.24. **Palūkanų norma** - Specialiosiose sąlygose nurodyta išmokėto Kredito kaina, išreikšta metinių palūkanų dydžiu procentais. Palūkanų norma gali būti (i) kintama, (ii) kintama su nustatyta Minimalių palūkanų norma, (iii) fiksuota, (iv) fiksuota su taikoma peržiūrėjimo sąlyga. Kintamosios palūkanų dalies normos dydžiai viešai skelbiami interneto svetainėse, kurių nuorodas galima rasti Banko interneto svetainėje.
- 1.25. **Padidintos palūkanos** – Specialiosiose sąlygose ir Papildomų sąlygų ir įsipareigojimų susitarime (jei toks sudarytas) nurodytas procentinis dydis, kuriuo didinama Klientui nustatyta Palūkanų norma (Banko marža ir/ar minimalių palūkanų ar fiksuotų palūkanų norma), jam nevykdydam ar netinkamai vykdydam Sutartyje numatytus įsipareigojimus.
- 1.26. **Papildomų sąlygų ir įsipareigojimų susitarimas** – susitarimas, kuriuo Šalys susitaria dėl Klientui taikomų papildomų sąlygų, finansinių rodiklių ir įsipareigojimų vykdymo bei sankcijų dėl jų nevykdymo. Tuo atveju, jei Papildomų sąlygų ir įsipareigojimų susitarime esančios sąlygos skiriasi nuo šiose *Bendrosiose verslo klientų kreditavimo sąlygose*, Specialiosiose sąlygose ar Finansavimo limito sutartyje numatytų sąlygų, taikomos Papildomų sąlygų ir įsipareigojimų susitarime esančios sąlygos.
- 1.27. **Sąskaitos kreditas** (angl. *overdraft*) - kredito forma, kai Bankas suteikia Klientui pinigines lėšas Sutartyje nustatytais sąlygomis Specialiosiose sąlygose nurodytoje Kliento sąskaitoje, esančioje Banke, o Klientas turi teisę jomis disponuoti savo nuožiūra, laikydamasis Sąskaitos kredito panaudojimo ciklo, neviršydamas nurodytos Maksimalios Kredito sumos.
- 1.28. **Sąskaitos kredito panaudojimo ciklas** – Specialiosiose sąlygose nurodytas periodas, išreikštas kalendorinių dienų skaičiumi iš eilės, per kurį Sąskaitos kreditas turi būti grąžintas Bankui ir Sąskaitos kredito sąskaitos likutis turi tapti teigiamas. Sąskaitos kredito panaudojimo ciklas skaičiuojamas nuo Sąskaitos kredito panaudojimo dienos.
- 1.29. **Specialiosios sąlygos** – Sutarties dalis, kuria Šalys susitaria dėl esminių finansavimo sąlygų, užtikrinimo priemonių bei kitų sąlygų ir įsipareigojimų. Specialiosios sąlygos sudaromos ir pasirašomos tiek egzempliorių, kiek yra Šalių (kiekvienai Šaliai po vieną), išskyrus kai visos Šalys jas pasirašo kvalifikuotais elektroniniais parašais.
- 1.30. **Subordinavimo sutartis** – Banko, Kliento ir Kliento kreditoriaus sudaryta sutartis, pagal kurią visi esami ir būsimi Kliento įsipareigojimai ir palūkanos Kliento kreditoriui pagal jų tarpusavio paskolos ir/ar kitas finansavimo sutartis (jeigu tokių būtų) yra subordinuojami Kredito ir kitų piniginių prievolių, kylančių iš Sutarties, atžvilgiu.
- 1.31. **Sutartis** – Kredito suteikimo Klientui sutartis (su visais jos esamais ir būsimais pakeitimais, papildymais ir priedais), kurią sudaro šios *Bendrosios verslo klientų kreditavimo sąlygos*, Specialiosios sąlygos, Grafikas ir kiti Šalių susitarimai, sudaromi prie Sutarties. Neatskiriama Sutarties dalimi yra *Bendrosios taisyklės*, *Mokėjimo taisyklės*, *Asmens duomenų apsaugos taisyklės*, o taip pat kitos Šalių sudarytos sutartys (pvz. Finansavimo limito sutartis, Papildomų sąlygų ir įsipareigojimų susitarimas), kurių sąlygos taikomos Sutartimi nustatytiems kreditavimo santykiams.
- 1.32. **Šalys** – Bankas ir Klientas kartu.
- 1.33. **Užtikrinimo priemonės** – Specialiosiose sąlygose ir/ar Finansavimo limito sutartyje nurodytos Kliento įsipareigojimų pagal Sutartį įvykdymą užtikrinančios priemonės, tokios kaip turto įkeitimo sutartis, laidavimo sutartys, garantijos ir pan.

Trumpiniai:

- 1.34. **APVA** – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra, juridinio asmens kodas 288779560.
- 1.35. **EURIBOR** (angl. *Euro Interbank Offered Rate*) – tai vidutinės Europos tarpbankinės rinkos palūkanų norma (1, 3, 6 ar 12 mėnesių trukmės).
- 1.36. **DSCR** (angl. *debt-service-coverage ratio*) - kredito aptarnavimo rodiklis, apskaičiuojamas kaip EBITDA ir išlaidų kredito aptarnavimui (grąžinama kredito dalis bei palūkanos) santykis.
- 1.37. **EBITDA** (angl. *earnings before interest, taxes, depreciation and amortization*) - veiklos pelnas prieš palūkanas, mokesčius ir nusidėvėjimą.
- 1.38. **INVEGA** – UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ "INVESTICIJŲ IR VERSLO GARANTIJOS", juridinio asmens kodas 110084026.
- 1.39. **LIBOR** (angl. *London Interbank Offered Rate*) – tai vidutinė Londono tarpbankinės rinkos palūkanų norma (1, 3, 6 ar 12 mėnesių trukmės).
- 1.40. **LTV** (angl. *loan-to-value ratio*) – išmokamo (kartu su išmokėto) Kredito sumos ir įkeičiamo turto vertės santykio rodiklis, kurio dydis, kai jis taikomas Kreditui, nurodomas Specialiosiose sąlygose.
- 1.41. **LVPA** – viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra, juridinio asmens kodas 125447177.
- 1.42. **NMA** – Nacionalinė mokėjimų agentūra prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, juridinio asmens kodas 288739270.
- 1.43. **PVM** – pridėtinės vertės mokesťis, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme.
- 1.44. **VIPA** – uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra, juridinio asmens kodas 303039520.
- 1.45. **VMI** – valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas 188659752.
- 1.46. **ŽŪPGF** – uždaroji akcinė bendrovė ŽEMĖS ŪKIO PASKOLŲ GARANTIJŲ FONDAS, juridinio asmens kodas 124261860.

2. SUTARTIES OBJKTAS, JOS SUDARYMAS, KEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

- 2.1. Bankas įsipareigoja Sutartyje nustatytais sąlygomis suteikti Klientui Kreditą, o Klientas įsipareigoja laiku pateikti Bankui tinkamas Užtikrinimo priemones bei įvykdyti Kredito išmokėjimo sąlygas, gautą Kreditą naudoti pagal Sutartyje nurodytą paskirtį, tinkamai ir laiku jį grąžinti bei tinkamai vykdyti visas kitas Sutartyje nustatytas prievolės.
- 2.2. Už Kredito suteikimą ir naudojimąsi juo, Klientas moka Bankui Įsipareigojimo mokesťį/palūkanas, *Paslaugų įkainiuose* nurodytus mokesčius, dėl kurių dydžio gali būti susitarta Specialiosiose sąlygose, bei kitus Klientui tenkančius mokėjimus.

- 2.3. Sutartis įsigalioja Šalims pasirašius Specialiąsias sąlygas ir laikoma sudaryta nuo Specialiųjų sąlygų sudarymo dienos, nurodytos Specialiosiose sąlygose. Sutartis galioja iki tol, kol Klientas įvykdys visus savo įsipareigojimus Bankui pagal Sutartį.
- 2.4. Visi Šalių sudaryti papildomi susitarimai, Sutarties pakeitimai ir priedai yra neatsiejama Sutarties dalis ir Šalims privalomi.
- 2.5. Bankas turi teisę vienašališkai, be jokio išankstinio Kliento informavimo ir/ar sutikimo, keisti *Bendrąsias verslo klientų kreditavimo sąlygas* ir pakeistos sąlygos Klientui galioja nuo jų paskelbimo Banko interneto svetainėje.
- 2.6. Šalys susitaria, kad jei yra kitų šiose *Bendrosiose verslo klientų kreditavimo sąlygose* nenustatytų sąlygų ar Bankas Klientui taiko kitokias sąlygas negu yra nustatytos šiose *Bendrosiose verslo klientų kreditavimo sąlygose*, visos tokios sąlygos yra nustatomos Specialiosiose sąlygose arba, *Finansavimo limito sutartyje ar Papildomų sąlygų ir įsipareigojimų susitarime*.
- 2.7. Jei kuri nors iš Sutarties dalių, nuostatų ar priedų būtų pripažinta negaliojančia, likusios Sutarties dalys, nuostatos ir priedai visais atžvilgiais lieka galiojanti.
- 2.8. Sutartis gali būti nutraukiama Šalių susitarimu. Sutarties nutraukimo dieną Klientas privalo grąžinti Bankui visą negrąžintą Kreditą su priskaičiuotomis palūkanomis ir galimais delspinigiais, ir/ar įsipareigojimo mokesčiu, tai pat sumokėti visas kitas Bankui pagal Sutartį nesumokėtas sumas. Klientas turi teisę nutraukti Sutartį grąžinus Kreditą prieš terminą šių *Bendrujų verslo klientų kreditavimo sąlygų* 5 skyriuje numatytomis sąlygomis ir tvarka.
- 2.9. Bankas turi teisę, įspėjęs Klientą raštu prieš terminą, ne trumpesni kaip 14 dienų, vienašališkai nesikreipdamas į teismą nutraukti Sutartį prieš terminą ir pareikalauti grąžinti prieš terminą Kreditą ar jo dalį bei sumokėti visas kitas pagal Sutartį mokėtinas sumas esant bet kuriam *Bendrujų verslo klientų kreditavimo sąlygų* 10 skyriuje numatytam esminiam Sutarties pažeidimui. Sutartis gali būti nutraukta Banko vienašališkai nesikreipiant į teismą ir nesant esminio Sutarties pažeidimo, tačiau tik tais atvejais, jeigu atsiranda esminės reikšmės Bankui turinčios *Bendrosiose taisyklėse* nurodytos aplinkybės, dėl ko Bankas gali nutraukti Sutartį ir/ar negali tęsti dalykinių santykių su Klientu ir/ar teikti finansinių paslaugų Klientui.
- 2.10. Bankui nutraukus Sutartį ar pradėjus išieškojamą teisės aktuose nustatyta tvarka, ir Klientui negrąžinus Kredito, Bankas turi teisę negrąžintą Kreditą, nesumokėtas palūkanas ir/ar įsipareigojimo mokesčių, ir/ar delspinigius savo pasirinkimu nurašyti iš Kliento banko sąskaitų, esančių Banke, realizuodamas Bankui pateiktą finansinį užstatą, arba išieškoti iš Bankui pateiktų užtikrinimo priemonių arba kito Kliento turto teisės aktų nustatyta tvarka.
- 2.11. Sutarties nutraukimas nesustabdo palūkanų ir delspinigių skaičiavimo ir nepanaikina Kliento prievolės grąžinti Kreditą, mokėti palūkanas, delspinigius, kitus Sutartyje numatytus mokėjimus bei vykdyti kitas Sutarties sąlygas.
- 2.12. Sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė. Ginčai tarp Šalių, kurių nepavyksta išspręsti abipusiu susitarimu, sprendžiami teisme Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

3. KREDITO KAINA IR KITI MOKESČIAI

Palūkanos

- 3.1. Nuo Klientui išmokėtos Kredito sumos Klientas moka Bankui Sutartyje nustatytas palūkanas, pradedant skaičiuoti nuo Kredito išmokėjimo dienos. Palūkanos skaičiuojamos iki faktinės Kredito sumos grąžinimo dienos.
- 3.2. *(Jei taikomos kintamos palūkanos)* Metinė Palūkanų norma apskaičiuojama imant Specialiosiose sąlygose nurodytas trukmės Sutarties pasirašymo dieną galiojančios Kintamosios palūkanų dalies reikšmės ir Specialiosiose sąlygose nurodytos Maržos sumą. Kintamos palūkanos keičiamos tokiu dažnumu, koks Kintamosios palūkanų dalies laikotarpis yra nurodytas Specialiosiose sąlygose. Tuo atveju, jei palūkanų keitimo dieną Kintamosios palūkanų dalies reikšmė būtų neigiama, bus laikoma, kad Kintamosios palūkanų dalies reikšmė lygi nuliui.
- 3.3. *(Jei taikomoms kintamoms palūkanoms nustatytos Minimalios palūkanos)* Jei Kintamosios palūkanų dalies reikšmė sumažėja tiek, kad bendra kintamų palūkanų norma tampa mažesnė nei Minimalios palūkanos, Sutarčiai bus taikomos Specialiosiose sąlygose nurodytos Minimalios palūkanos.
- 3.4. *(Jei taikomos fiksuotos palūkanos)* Specialiosiose sąlygose nurodyta metinė fiksuotų palūkanų norma nustatoma visam Sutarties galiojimo laikotarpiui.
- 3.5. *(Jei taikomos fiksuotos palūkanos su peržiūrėjimo sąlyga)* Specialiosiose sąlygose nurodyta fiksuotų palūkanų norma peržiūrima bei keičiama tokiu dažnumu, koks Kintamosios palūkanų dalies laikotarpis yra nurodytas Sutartyje. Palūkanų peržiūrėjimo laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo Sutarties pasirašymo dienos. Tuo atveju, jei fiksuotų palūkanų normos peržiūrėjimo/keitimo dieną Sutartyje nustatyta Kintamosios palūkanų dalies reikšmė ir Banko maržos suma tampa didesnė negu Sutartyje nurodytas fiksuotų palūkanų dydis, Klientas turi mokėti Bankui palūkanas, kurios apskaičiuojamos kaip Sutartyje nustatyta Kintamosios palūkanų dalies laikotarpio Kintamosios palūkanų dalies reikšmės ir Banko maržos suma. Tuo atveju, jei fiksuotų palūkanų peržiūrėjimo/keitimo dieną Kintamosios palūkanų dalies reikšmė ir Banko maržos suma tampa mažesnė arba lygi Sutartyje nurodytoms fiksuotoms palūkanoms, Klientas moka Bankui Sutartyje nustatytas fiksuotas palūkanas.
- 3.6. Tuo atveju, jei Kintamosios palūkanų dalies reikšmės peržiūrėjimo/keitimo diena yra nedarbo diena, peržiūrint/keičiant Kintamąją palūkanų dalį imama prieš tai buvusią darbo dieną galiojusi Kintamosios palūkanų dalies reikšmė.
- 3.7. Palūkanos yra skaičiuojamos kiekvieną dieną nuo išmokėtos Kredito sumos, laikant, kad metai susideda iš 360 dienų, o mėnuo - iš kalendorinio dienų skaičiaus.
- 3.8. Klientas priskaičiuotas palūkanas turi sumokėti Bankui Mokėjimo dieną, o tuo atveju, jei paskutinė Kredito grąžinimo termino diena nesutampa su Mokėjimo diena, visos priskaičiuotos palūkanos turi būti sumokėtos paskutinę Kredito grąžinimo termino dieną.
- 3.9. Kliento prašymu keičiant Sutarties sąlygas (Kredito panaudojimo terminą, Kredito grąžinimo terminą, Grafiką, Kredito sumą, Užtikrinimo priemones ar kt.) Bankas turi teisę iš naujo nustatyti už Kreditą skaičiuojamą Palūkanų normą.

Administravimo mokesčiai

- 3.10. Administravimo mokesčiai – tai Kliento Sutarties sudarymo dieną Bankui mokamas mokesčiai už Sutarties parengimą ir išduoto Kredito administravimą Sutarties galiojimo laikotarpiui. Bankui Sutartyje numatytais atvejais atsisakius suteikti visą ar dalį Kredito arba Klientui atsisakius Kredito, Klientas privalo sumokėti Bankui visą Administravimo mokesčių, o sumokėto Administravimo mokesčio Bankas negrąžina. Klientas turi užtikrinti, kad Sutarties sudarymo dieną Kliento banko sąskaitoje Banke būtų reikiama lėšų suma šiam mokėjimui atlikti, kurią Bankas nurašys be atskiro įspėjimo ir pranešimo. Sudarius Sutartį, į Administravimo mokesčių yra įskaičiuojamas Dokumentų analizės mokesčiai (jei nebuvo sumokėtas iki Sutarties sudarymo) už paraiškos Kreditui, finansinių bei teisinių dokumentų analizę.

Įsipareigojimo mokesčiai

- 3.11. Įsipareigojimo mokestis – tai Kliento mokamas mokestis Bankui už nepanaudotą Kreditą (jo dalį). Įsipareigojimo mokestis skaičiuojamas kiekvieną dieną nuo Sutarties pasirašymo dienos iki faktinio Kredito panaudojimo dienos, bet ne ilgiau kaip iki Sutartyje nurodytos Kredito panaudojimo termino pabaigos. Įsipareigojimo mokestis apskaičiuojamas laikant, kad metuose yra 360 dienų, o mėnesyje - kalendorinis dienų skaičius.
- 3.12. Įsipareigojimo mokestis mokamas už praėjusį mėnesį kiekvieno kalendorinio mėnesio Mokėjimo dieną, o tuo atveju, jei Kredito panaudojimo terminas nesutampa su Mokėjimo diena, visas priskaičiuotas Įsipareigojimo mokestis turi būti sumokėtas paskutinę Kredito panaudojimo termino dieną.
- 3.13. Jei garantija suteikiama/ akreditivas išleidžiamas rezervuojant Kredito lėšas, Klientas Bankui moka Įsipareigojimo pagal garantiją/akreditivą mokestį. Įsipareigojimo pagal akreditivą / garantiją mokestis apskaičiuojamas nuo rezervuotos Kredito dalies akreditivo/garantijos užtikrinimui ir skaičiuojamas kiekvieną dieną nuo akreditivo išleidimo / garantijos suteikimo dienos iki paskutinės Banko įsipareigojimų pagal akreditivą / garantiją dienos (imtinai). Įsipareigojimo pagal akreditivą mokestis mokamas už einamąjį mėnesį kiekvieno mėnesio paskutinę Banko darbo dieną, o faktinio akreditivo galiojimo termino pabaigos mėnesį – faktinio akreditivo galiojimo termino pabaigos dieną. Įsipareigojimo pagal garantiją mokestis yra mokamas garantijos suteikimo dieną už visą garantijos terminą.

Delspinigiai, baudos ir palūkanų didinimas

- 3.14. Klientui praleidus Sutartyje numatytus Kredito (jo dalies) gražinimo, palūkanų, Įsipareigojimo mokesčio ir/ar kitų pagal Sutartį Bankui mokėtinų sumų mokėjimo terminus, ar negražinus Sąskaitos kredito per Sąskaitos kredito panaudojimo ciklą, Klientas už kiekvieną kalendorinę pradelstą dieną moka Bankui 0,05 proc. dydžio delspinigius nuo pradelstos sumos.
- 3.15. Klientui nevykdam ar netinkamai vykdam bet kurį (išskyrus nurodytus *Bendrųjų verslo klientų kreditavimo sąlygų* 3.14 punkte, kurių nevykdam Klientui taikomi delspinigiai) Sutartyje nurodytą įsipareigojimą, Bankas turi teisę, atsižvelgdamas į padaryto (-ų) pažeidimo (-ų) pasekmes, vienašališkai nedelsiant Klientui pradėti taikyti Specialiosiose sąlygose nurodytas Padidintas palūkanas arba skirti Banko nustatytą baudą, ne didesnę nei 2 proc. nuo Kredito sumos. Klientas Padidintas palūkanas privalo mokėti iki Klientas informuos Banką apie tinkamą savo įsipareigojimų įvykdymą (minimalus Padidintų palūkanų mokėjimo terminas – 30 dienų), o baudą sumokėti per Banko nustatytą terminą.
- 3.16. Delspinigių, Padidintų palūkanų ir/ar baudų sumokėjimas neatleidžia Kliento nuo sutartinių prievolių vykdymo ir nesuteikia Klientui teisės reikalauti atidėti įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymo terminus.

Kiti mokesčiai

- 3.17. Sutarties galiojimo laikotarpiu Klientas turi mokėti Bankui ir kitus Banko nustatytus su Sutarties sudarymu ir vykdymu susijusius mokesčius (jei tokie būtų), įskaitant Sutarties sąlygų keitimo mokestį, mokesčius, susijusius su Sutarties ir Kliento banko sąskaitos administravimu, valiutos konvertavimu, užtikrinimo priemonių sutarčių sudarymo, registravimo, pakeitimo, išregistravimo, nutraukimo, tokių priemonių apdraudimo, vertinimo, priežiūros ir pardavimo išlaidas, kitus Paslaugų įkainiuose nurodytus mokesčius, taip pat mokėti Bankui akreditivo ir garantijos mokesčius, kurie numatyti akreditivo išleidimo/garantijos suteikimo sutartyje arba Specialiosiose sąlygose, bei kompensuoti Banko patirtus kaštus, susijusius su draudimu, užtikrinimo priemonių sutarčių sudarymu, įkeisto turto vertinimu, informacijos iš viešųjų registru gavimu ir Banko patirtas pagrįstas padidėjusias išlaidas, susijusias su Sutarties sudarymu ir administravimu, kylandčias iš teisės aktų ar jų aiškinimo ir/ar taikymo pakeitimų.
- 3.18. Tuo atveju, kai Sutarties vykdymas yra užtikrintas trečiosios šalies pateikta garantija, Klientas įsipareigoja tinkamai ir laiku mokėti mokesčius už suteiktas garantijas bei laikytis garantijos davėjo nustatytų sąlygų.

4. KREDITO IŠMOKĖJIMAS IR SU TUO SUSIJĘ ĮSIPAREIGOJIMAI

- 4.1. Kreditas išmokamas ta valiuta, kuria jis suteiktas. Jei Kredito išmokėjimo dokumentuose yra nurodyta kita valiuta, nei yra suteiktas Kreditas, atitinkama Kredito suma yra konvertuojama taikant Pagrindinį valiutos keitimo kursą, kaip tai numatyta *Mokėjimų taisyklėse*, bei taikant tuo metu Banke galiojančius įkainius.
- 4.2. Bankas Kreditą (išskyrus Sąskaitos kreditą) išmoka į Kredito išmokėjimo dokumentuose nurodytos trečiosios šalies banko sąskaitą. Panaudojus visą Kredito liniją, gražintos Kredito linijos lėšos pakartotinai gali būti išmokamos ir į Kliento banko sąskaitą.
- 4.3. **Kredito išmokėjimo sąlygos:**
- 4.3.1. Klientas yra pasirašęs Specialiąsias sąlygas, Papildomų sąlygų ir įsipareigojimų susitarimą (*jei taikoma*), papildomą susitarimą, kai gaunama parama (*jei taikoma*) ir kitus Sutartį sudarančius dokumentus, kurie laikomi neatskiriama Sutarties dalimi, bei tinkamai vykdo Sutarties sąlygas.
- 4.3.2. Nėra pasibaigęs Kredito panaudojimo terminas.
- 4.3.3. Klientas pateikė Užtikrinimo priemones ir, jei reikalinga, jas įregistravo Hipotekos registre.
- 4.3.4. Klientas investavo/sumokėjo Nuosavas lėšas ir pateikė Bankui tai patvirtinančius dokumentus.
- 4.3.5. Klientas sumokėjo Bankui Sutartyje nurodytus mokesčius.
- 4.3.6. Klientas įvykdė visas kitas Finansavimo limito sutartyje ir/ar Specialiosiose sąlygose ir/ar akreditivo išleidimo/garantijos suteikimo sutartyje, sudarytoje su Klientu, nurodytas Kredito išmokėjimo sąlygas ir pateikė Bankui tai patvirtinančius dokumentus.
- 4.3.7. Klientas pateikė Bankui priimtino turinio ir formos Kredito išmokėjimo dokumentus Specialiosiose sąlygose nurodytai Maksimaliai Kredito sumai (ar atitinkamą jų dalį, patvirtinančią išmokamą Kredito dalies sumą).
- 4.3.8. Bankui įkeistas turtas (išskyrus turtines teises, vertybinius popierius, esamas ir būsimas lėšas sąskaitoje, žemę ir įmonę) yra apdraustas Banko naudai Sutartyje nustatytais sąlygomis ir Bankui ar draudimo brokeriui, teikiančiam Banko naudai apdrausto turto draudimo sutarčių priežiūros paslaugas (toliau – Draudimo partneris), Klientas pateikė tai patvirtinančius dokumentus.
- 4.3.9. Bankui įkeistas turtas yra įvertintas.
- 4.3.10. *Jei Sutartimi įkeičiamas ir/ar perkamas (Kredito lėšomis finansuojamas) turtas yra įkeistas (išskyrus įkeitimą Bankui)*, Klientas pateikė Bankui įkeičiamo/įsigyjamo turto hipotekos/įkeitimo kreditoriaus sutikimą parduoti ir/ar įkeisti turtą paskesnės eilės hipoteka/įkeitimu, jame nurodant, kad hipotekos/įkeitimo įkeičiamam/įsigyjamam turtui bus atsisakyta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo įkeičiamo/įsigyjamo turto hipotekos/įkeitimo kreditoriaus sutikime nurodytos sumos sumokėjimo dienos.
- 4.3.11. Kliento vardu Banke atidaryta sąskaita.

- 4.3.12. Yra tinkamai vykdomos kitos tarp Banko ir/ar Banko patronuojamųjų įmonių ir Kliento ar Kliento grupės įmonių sudarytos finansinius įsipareigojimus apimančios sutartys.
- 4.3.13. Nėra jokių neigiamų Kliento finansinės būklės, turto ar veiklos rezultatų pokyčių, palyginti su būkle, kuri buvo sudarant Sutartį, įskaitant Kliento, jo grupės įmonių ar Užtikrinimo priemonių davėjų reorganizavimo, restruktūrizavimo, bankroto procesus, areštus sąskaitoms ar lėšoms sąskaitose, kitus Klientui taikomus ribojimus, kurie galėtų daryti iš esmės neigiamą įtaką Kliento įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymui.
- 4.3.14. Nėra kitų teisės aktuose ar *Bendrosiose taisyklėse* nustatytų pagrindų, leidžiančių/įpareigojančių Banką stabdyti dalykinius santykius su Klientu ir/ar Kredito išmokėjimą ir/ar nutraukti Sutartį.
- 4.3.15. Gautas Kliento – ūkininko, verslininko, individualios įmonės savininko - sutuoktinio rašytinis sutikimas Kredito gavimui.
- 4.3.16. *Kai Kredito paskirtis - nekilnojamojo/kilnojamojo turto įsigijimo finansavimas*, papildomai Bankui turi būti pateikta:
- 4.3.16.1. perkamo turto pirkimo pardavimo sutartis (-ys), kuri (-ios) nekilnojamojo turto įsigijimo atveju turi būti patvirtinta (-os) notaro, o sutarčių forma turi atitikti Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Šalys susitaria, kad, sumažėjus pirkimo pardavimo sutartyje nustatyta turto kainai, Kredito suma bus atitinkamai mažinama;
- 4.3.16.2. Bankui priimtino turinio ir formos dokumentai, patvirtinantys perkamo turto kainos ir suteikiamo Kredito (jo dalies), skirto perkamo turto įsigijimui, skirtumo sumokėjimą Nuosavomis lėšomis;
- 4.3.16.3. (*taikoma, jei neįvykdyti įsipareigojimai turto pardavėjo pirminiam kreditoriui viršija Banko suteikiamo Kredito sumą*) dokumentai, patvirtinantys skirtumo tarp turto pardavėjo pirminio kreditoriaus pažymoje nurodytų neįvykdytų įsipareigojimų ir Kredito sumos sumokėjimą.
- 4.3.17. *Kai Kredito paskirtis - Kliento finansinių įsipareigojimų ir / ar kitų įsiskolinimų refinansavimas*, papildomai Bankui turi būti pateikta pažyma apie Kliento neįvykdytų įsipareigojimų pirminiam kreditoriui likutį Kredito išmokėjimo dieną, o pažymoje nurodyta sumai esant didesnei nei Banko suteikiamas Kreditas įsipareigojimų refinansavimui, Bankui turi būti pateikti dokumentai, patvirtinantys šio skirtumo sumokėjimą Nuosavomis lėšomis.
- 4.3.18. *Kai Kredito paskirtis - remonto darbų / rekonstrukcijos / statybų finansavimas*, papildomai Bankui turi būti pateikta:
- 4.3.18.1. darbų sąmata;
- 4.3.18.2. galiojantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotas statybos leidimas, statybą leidžiantis dokumentas ir / ar statinio projektas ir / ar kiti statybai/vystymui reikalingi leidimai / leidimai rekonstruoti ir kiti rekonstrukcijai reikalingi leidimai, pagal kuriuos Klientui suteikiama teisė vykdyti remonto/rekonstrukcijos/statybos darbus, jei tokie leidimai yra privalomi pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus;
- 4.3.18.3. (*statybų finansavimo atveju*) Kliento ir Rangovo sudarytos statybų rangos sutartis; Šalys susitaria, kad, jei, atsižvelgiant į rangos sutartis, sąmatoje nustatyta statybos darbų kaina sumažėja, Kredito suma bus atitinkamai mažinama;
- 4.3.18.4. (*remonto / rekonstrukcijos finansavimo atveju*) Bankui pareikalavus - remonto /rekonstrukcijos rangos sutartis.
- 4.4. **Priklausomai nuo Kredito paskirties, Klientas įsipareigoja:**
- 4.4.1. *Kai Kredito paskirtis - nekilnojamojo / kilnojamojo turto įsigijimo finansavimas* ir šis įsigyjamas turtas yra įkeistas - užtikrinti, kad ne vėliau kaip per 10 dienų nuo Kredito (Kredito dalies, skirtos nekilnojamojo turto įsigijimui) išmokėjimo dienos būtų išregistruota žyma apie įsiskolinimą už įsigytą turtą (jei taikoma), ir informuoti apie tai Banką, o Bankui pareikalavus – pateikti galutinį atsiskaitymą už įsigytą turtą patvirtinančius dokumentus. Taip pat Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Kredito (ar Kredito dalies, skirtos nekilnojamojo turto įsigijimui) išmokėjimo dienos įsigyjamo turto hipoteka/įkeitimas kreditoriui būtų panaikinta, o Bankui pareikalavus – pateikti hipotekos/įkeitimo įsigyjamam turtui išregistravimą patvirtinančius dokumentus.
- 4.4.2. *Kai Kredito paskirtis - nekilnojamojo / kilnojamojo turto įsigijimo finansavimas* ir *Sutartimi Šalys aiškiai susitarė, kad PVM už įsigyjamą turtą gali būti sumokamas įskaitymo būdu po Kredito išmokėjimo* – ne vėliau kaip per 60 dienų nuo Kredito (ar Kredito dalies, skirtos nekilnojamojo turto įsigijimui) išmokėjimo dienos gauti ir pateikti Bankui VMI sprendimą dėl mokestinės nepriemokos perėmimo arba, jei VMI sprendimas nėra gaunamas ar mokestinė nepriemoka bus mažesnė už perkamo turto PVM, Kliento nuosavomis lėšomis sumokėti PVM (trūkstamą PVM dalį) ir išregistruoti žymą apie įsiskolinimą už įsigytą turtą (jei taikoma), o Bankui pareikalavus – pateikti galutinį atsiskaitymą už įsigytą turtą patvirtinančius dokumentus.
- 4.4.3. *Kai Kredito paskirtis - Kliento finansinių įsipareigojimų ir / ar kitų įsiskolinimų refinansavimas* - ne vėliau kaip per 14 dienų nuo Kredito (ar kredito dalies, skirtos refinansavimui) išmokėjimo dienos pateikti Bankui dokumentus, patvirtinančius hipotekos/įkeitimo šia Sutartimi įkeičiamam turtui išregistravimą, o kai turtas nebuvo įkeistas - patvirtinančius visišką atsiskaitymą su pirminiu kreditoriumi.
- 4.4.4. *Kai Kredito paskirtis - remonto darbų / rekonstrukcijos / statybų finansavimas:*
- 4.4.4.1. Kredito lėšomis statomą (rekonstruojamą) turtą baigti statyti, įregistruoti Nekilnojamojo turto registre 100 proc. baigtumą ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Kredito panaudojimo termino, o Bankui pareikalavus – pateikti Bankui įregistravimą patvirtinančius dokumentus ir pastatyto pastato/statinio turto rinkos vertės nustatymo ataskaitą;
- 4.4.4.2. (*taikoma, jeigu buvo įkeistas nebaigtos statybos turtas*) Bankui pareikalavus, atlikti hipotekos sutarčių pakeitimus po pastato/statinio 100 proc. baigtumo įregistravimo Nekilnojamojo turto registre;
- 4.4.4.3. (*taikoma, jei padidėtų investicijos į Sutartyje nurodytą objektą*) užtikrinti, kad Bankui pateiktoje sąmatoje nurodytą sumą viršijantys kaštai būtų finansuojami Kliento nuosavomis lėšomis;
- 4.4.4.4. (*taikoma, jeigu Kreditas buvo išmokamas ne pagal Kredito išmokėjimo dokumentus, o pagal atliktus avansinius mokėjimus*) ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Kredito panaudojimo pagal avansinius dokumentus pateikti Kredito panaudojimą pagal paskirtį patvirtinančius dokumentus (Kredito išmokėjimo dokumentus). Klientui nepateikus šių dokumentų, Bankas stabdo (vienašališkai, be jokio atskiro Kliento informavimo) tolimesnį Kredito išmokėjimą iki tol, kol bus pradėtas tinkamai vykdyti šiame punkte numatytas Kliento įsipareigojimas.
- 4.4.5. *Kai Kreditas suteiktas finansuojant PVM*, Klientas įsipareigoja nedelsiant informuoti Banką apie PVM, kurį VMI gražino už Kredito lėšomis įsigytą turtą.

5. KREDITO GRAŽINIMAS IR KITŲ MOKĖJIMŲ VYKDYMAS

Valiuta

- 5.1. Klientas Kreditą, palūkanas, įsipareigojimo mokesčių, delspinigius, baudas ir kitus su Sutarties vykdymu susijusius mokesčius Bankui moka Kredito valiuta. Jei Kliento banko sąskaitoje lėšų reikiama valiuta nėra ar jų nepakanka, Bankas turi teisę nurašyti lėšas iš Kliento banko sąskaitos kita valiuta, atlikdamas konvertavimą į valiutą, kuria turi būti atliekami mokėjimai. Vienos valiutos konvertavimas į kitą atliekamas lėšų nurašymo dieną Banko nustatytu Pagrindiniu Valiutos keitimo kursu, su kuriuo Klientas gali susipažinti Banko interneto svetainėje arba Banko klientų aptarnavimo skyriuose.

Mokėjimai

- 5.2. Klientas panaudotą Kreditą turi gražinti Bankui Grafike nurodytomis sąlygomis, dalimis ir terminais. Jei Grafikas nėra sudarytas, Kreditas turi būti gražintas Specialiosiose sąlygose nurodytą Kredito gražinimo termino dieną, o Sąskaitos kredito atveju papildomai ir laikantis Sąskaitos kredito panaudojimo ciklo.
- 5.3. Klientui nepanaudojus Kredito dalies iki Kredito panaudojimo termino, Bankas vienašališkai koreguoja Grafiką nepanaudoto Kredito dalies dydžiu, užskaitydamas vėliausiai turimas gražinti Kredito dalis.
- 5.4. Klientas turi užtikrinti, kad, suėjus Kredito gražinimo, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio, delspinigių, baudų ir/ar kitų mokėjimų terminams, Kredito aptarnavimo sąskaitoje arba Kliento banko sąskaitose būtų reikiama lėšų suma mokėjimams pagal Sutartį atlikti.
- 5.5. Bankas be atskiro Kliento nurodymo ir sutikimo Mokėjimo dieną nurašo pinigines lėšas iš Kredito aptarnavimo sąskaitos ir/arba Kliento banko sąskaitų. Tuo atveju, jei Kredito aptarnavimo sąskaitoje arba Kliento banko sąskaitose nebus pakankamai lėšų mokėjimams pagal Sutartį atlikti, bus laikoma, kad Klientas praleido Sutartyje nustatytus mokėjimo terminus. Jei dėl ne nuo Banko priklausiančių priežasčių Bankas Sutartyje nustatyta tvarka negali ar negalės nusirašyti iš Kredito aptarnavimo sąskaitos arba Kliento banko sąskaitų Bankui mokėtinų lėšų, Klientas privalo Sutartyje nustatytais terminais jas sumokėti į kitą Banko nurodytą sąskaitą ir nuo lėšų įskaitymo į šią sąskaitą dienos lėšos yra laikomos perduotos Bankui įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymui.
- 5.6. (*Sąskaitos kredito atveju*) Jei suėjus mokėjimų pagal Sutartį terminams, Sąskaitos kredito sąskaitoje nebus pakankamai lėšų mokėjimams pagal Sutartį atlikti ir nebus išnaudotas Sąskaitos kredito limitas bei nebus pasibaigęs Sąskaitos kredito panaudojimo terminas, Bankas turi teisę be atskiro Kliento prašymo, nurašyti mokėtinas sumas iš Sąskaitos kredito, neviršydamas Maksimalios Sąskaitos kredito sumos.
- 5.7. Tuo atveju, jei suėjus Kredito gražinimo, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio, delspinigių, baudų ir/ar kitų mokėjimų terminams, Kredito aptarnavimo sąskaitoje arba Kliento banko sąskaitose nebus pakankamai lėšų mokėjimams pagal Sutartį atlikti, Bankas turi teisę, pateikęs debeto pavedimus, nurašyti Kliento mokėtiną sumą iš visų rūšių Kliento sąskaitų, esančių visuose bankuose ir kredito įstaigose ir pervesti jas į Banko nurodytą sąskaitą. Su Klientu sudaryta Sutartis laikoma besąlygišku ir neatšaukiamu Kliento nurodymu kitam bankui ar kredito įstaigai pagal Banko reikalavimą nurašyti lėšas iš Kliento sąskaitos, konvertuoti lėšas į reikiamą valiutą, jeigu Kliento sąskaitoje nėra lėšų Bankui mokėtina valiuta, ir pervesti jas į Banko nurodytą sąskaitą.
- 5.8. Jei suėjus Kredito gražinimo, palūkanų, įsipareigojimo mokesčio, delspinigių, baudų ir/ar kitų mokėjimų terminams Kredito aptarnavimo sąskaitoje esanti suma bus didesnė nei reikiama lėšų suma mokėjimams pagal Sutartį atlikti, Bankas nurašys tik pagal suėjusius terminus mokėtiną lėšų sumą, palikdamas nepanaudotą likutį iki sueis kiti mokėtinų sumų terminai. Bankas turi teisę nurašyti visas sąskaitose esančias lėšas ir nelaukdamas kol sueis mokėtinų sumų terminai, jei lėšos realizuojamos kaip Bankui pateiktas finansinis užstatas.
- 5.9. Bankas turi teisę vienašališkai, apie tai iš anksto raštu įspėjęs Klientą, pakeisti Kredito ar jo dalies gražinimo, palūkanų, delspinigių, įsipareigojimo ar Administravimo mokesčio mokėjimo tvarką, nurodant Klientui Banko sąskaitą, į kurią turi būti gražinamas Kreditas ir/ar mokami kiti mokėjimai.
- 5.10. Jei Kreditas suteiktas ir perkamo turto PVM finansavimui, Bankas turi teisę Klientui gražintiną PVM nukreipti Kredito dengimui savo nuožiūra ir, esant reikalui, atlikti su tuo susijusius Grafiko pakeitimus.
- 5.11. Bankui iš Kliento gavus mažesnę sumą nei mokėtina pagal Sutartį, gautas lėšas Bankas paskirsto tokia tvarka: pirmiausiai atlyginamos Banko patirtos išlaidos, susijusios su reikalavimu įvykdyti prievolę pareiškimu; antrąja eile mokami delspinigiai, baudos; trečiąja eile mokamas įsipareigojimo mokesčiai bei kiti mokesčiai ir išlaidos, susijusios su akredityvų išleidimu ir/ar garantijų suteikimu, po to palūkanos, ketvirtąja eile gražinamas Kreditas, nebent Šalys susitaria kitaip.
- 5.12. Esant pradelstiems mokėjimams pagal Sutartį ir kitas Šalių sudarytas sutartis, Bankas, nepriklausomai nuo nurodytos mokėjimo paskirties, savo nuožiūra nustato, kokie įsiskolinimai ir pagal kokias sudarytas sutartis, ir koku eiliškumu bus dengiami, ir atitinkamai paskirsto gautas lėšas.

Kliento teisė gražinti ar atsisakyti Kredito anksčiau numatyto termino

- 5.13. Pageidaudamas gražinti Kreditą anksčiau Sutartyje numatyto termino ar nutraukti Sutartį ir nesinaudoti Kredito linija/Sąskaitos kreditu, Klientas apie tai turi informuoti Banką raštu iš anksto.
- 5.14. Klientui anksčiau Sutartyje numatyto termino gražinant Bankui visą ar dalį Kredito arba nutraukiant Kredito linijos/Sąskaitos kredito sutartį, Klientas privalo sumokėti Bankui išankstinio kredito gražinimo mokesčių ir gražinti iki faktinės Kredito gražinimo ar Kredito linijos/Sąskaitos kredito Sutarties nutraukimo dienos likusią (arba norimą gražinti) Kredito dalį, sumokėti visas pagal Sutartį Bankui mokėtinas sumas, taip pat įvykdyti kitus savo pradelstus įsipareigojimus Bankui pagal kitas su Banku sudarytas Sutartis.
- 5.15. Gavęs Kliento pranešimą apie ketinimą gražinti Kreditą anksčiau Sutartyje numatyto termino (pranešimas turi būti pateiktas ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas), Bankas iš anksto gražinta suma dengia tas Kredito dalis, kurių Sutartyje numatyti gražinimo terminai yra vėliausi, ir vienašališkai atnaujina Grafiką, atitinkamai pakeisdamas galutinį Kredito gražinimo terminą. Kliento prašymu, Bankas ir Klientas gali susitari ir dėl kitokios nei nurodyta šiame punkte dengimo tvarkos, sudarydami susitarimą dėl Sutarties sąlygų pakeitimo.
- 5.16. Klientui ketinant nutraukti Sutartį ir nesinaudoti Kredito linija/Sąskaitos kreditu (ar jų dalimi), Bankas su Klientu susitaria dėl Sutarties sąlygų pakeitimo.
- 5.17. Klientui Banko reikalavimu gražinus prieš terminą dalį negražinto Kredito, laikoma, kad Klientas gražino tas Kredito dalis, kurių Sutartyje numatyti gražinimo Bankui terminai yra vėliausi. Gražinant kreditą ar jo dalį prieš terminą Banko reikalavimu, išankstinis Kredito gražinimo mokesčiai netaikomas.

6. GARANTIJOS, AKREDITYVO SUTEIKIMO IR NAUDOJIMO TVARKA

- 6.1. Šis skyrius taikomas garantiją suteikiant ar akredityvą išleidžiant rezervuojant Kredito lėšas.
- 6.2. Klientas, pageidaujdamas gauti garantiją arba norėdamas, kad Bankas išleistų akredityvą, pateikia Bankui prašymą bei kitus Banko reikalaujamus dokumentus ir pasirašo su Banku garantijos suteikimo arba akredityvo išleidimo sutartį.
- 6.3. Bankas turi teisę nesuteikti garantijų/neišeisti akredityvų, kurių galiojimo terminai ilgesni nei likus 15 dienų iki Kredito grąžinimo termino pabaigos, o bendra suma, pridėjus negražintą Kredito dalį bei galiojančias Kliento prašymu Banko suteiktas garantijas ir/ar išleistus akredityvus, viršija Sutartyje nurodytą Kredito sumą.
- 6.4. Bankui suteikus garantiją ir/ar išleidus akredityvą, Bankas rezervuoja garantijos ir/ar akredityvo sumos dydžio Kredito lėšas garantijos ir/ar akredityvo apmokėjimui ir Klientas neturi teisės naudotis rezervuota Kredito dalimi, kol galioja garantija ir/ar akredityvas. Klientas neturi teisės naudotis rezervuotomis lėšomis, kol nepasibaigs Banko prievolės pagal suteiktas garantijas ir/ar išleistus akredityvus ir Bankas panaikins Kredito sąskaitoje esančių lėšų rezervaciją. Jei garantijos ir/ar akredityvo apmokėjimui pateikti dokumentai atitinka garantijos ir/ar akredityvo sąlygas ir terminus bei yra įvykdytos kitos akredityvo sąlygos ar garantijos gavėjas pareikalauja Banko sumokėti garantijos sumą (jos dalį), Klientas neatšaukiamai ir besąlygiškai suteikia teisę Bankui apmokėti garantijos ir/ar akredityvo gavėjui mokėtinas sumas rezervuotomis Kredito lėšomis, sumokėta suma padidinant Kliento panaudotą Kredito dalį pagal Sutartį.
- 6.5. Jei Bankas yra gavęs tinkamus dokumentus mokėti pagal garantiją ir/ar akredityvą, tačiau negali įvykdyti mokėjimo pagal garantiją ir/ar akredityvą dėl teisės aktų nustatyta tvarka pritaikytų laikinųjų apsaugos priemonių ar kitų nuo Banko nepriklausančių aplinkybių, arba tuo atveju, jeigu, net esant rezervuotoms Kredito lėšoms garantijoms suteikti ir/ar akredityvams išleisti paaiškėtų aplinkybės, laikomos esminiu Sutarties sąžaidimu, arba kitos aplinkybės, dėl kurių Bankas turi teisę vienašališkai nutraukti Sutartį, Klientas įsipareigoja ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną nuo Banko pareikalavimo dienos Banko nurodytoje sąskaitoje deponuoti piniginių lėšų sumą, lygią mokėtinai pagal garantiją ir/ar akredityvą sumai. Klientui įvykdžius šį įsipareigojimą, Bankas panaikins Kredito sąskaitoje esančių lėšų rezervaciją, o Klientui neįvykdžius šio įsipareigojimo per Banko nurodytą terminą, Bankas turi teisę savo nuožiūra be Kliento sutikimo ir informavimo garantijos ir/ar akredityvo apmokėjimui garantijos ir/ar akredityvo indėlio sąskaitoje deponuoti Kliento nuosavas lėšas, pervedant jas iš Kliento banko sąskaitų, arba deponuoti Kredito lėšas, pervedant jas iš Kredito sąskaitos taip padidinant panaudotą Kredito dalį pagal Sutartį, ir deponuotas lėšas panaudoti garantijos ir/ar akredityvo apmokėjimui.
- 6.6. Jei garantijos ir/ar akredityvo galiojimo terminas yra ilgesnis nei Kredito grąžinimo terminas ir/ar bendra suma, pridėjus negražintą Kredito dalį bei galiojančias Kliento prašymu Banko suteiktas garantijas ir/ar išleistus akredityvus, viršytų Maksimalią Kredito sumą, Klientas privalo ne vėliau kaip likus 5 darbo dienoms iki Kredito grąžinimo termino, deponuoti atitinkamas lėšas akredityvo ir/ar garantijos indėlio sąskaitoje. Klientui neįvykdžius šio įsipareigojimo, Bankas turi teisę vienašališkai nurašyti lėšas, esančias bet kurioje Kliento banko sąskaitoje ar Kredito sąskaitoje padidinant Kliento panaudotą Kredito dalį pagal Sutartį, ir deponuoti jas akredityvo ir/ar garantijos indėlio sąskaitoje, kad bendra panaudoto Kredito ir suteiktų garantijų ir išleistų akredityvų suma, sumažinta deponuotų lėšų sumos dydžiu, neviršytų Maksimalios Kredito sumos.
- 6.7. Nuo lėšų deponavimo garantijos ir/ar akredityvo indėlio sąskaitoje momento, deponuotos lėšos yra Bankui pateiktas finansinis užstatas su nuosavybės teisės perdavimu pagal Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymą užtikrinant garantijos ir / ar akredityvo sutartį.
- 6.8. Jei Kredito lėšos buvo panaudotos garantijos gavėjui mokėtinioms sumoms sumokėti arba deponuotos garantijos indėlio sąskaitoje, Klientas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo Kredito lėšų panaudojimo/deponavimo grąžina Bankui Kredito dalį, lygią panaudotoms/deponuotoms Kredito lėšoms. Klientui negražinus Kredito dalies nustatytu terminu, laikoma kad jis pradelsė Kredito grąžinimo terminą.
- 6.9. Jeigu prašoma suteikti garantija ir/ar prašomas išleisti akredityvas yra ne ta valiuta, kuria suteikiamas Kreditas, Bankas vienašališkai rezervuoja Kredito sąskaitoje 10 procentų didesnę sumą garantijos suteikimui ir/ar akredityvo išleidimui, jeigu garantijos suteikimo/akredityvo išleidimo sutartyje nenumatyta kitaip. Dėl valiutos kurso svyravimo bet kuriuo garantijos/akredityvo galiojimo momentu garantijos/akredityvo sumai viršijus Kredito sąskaitoje rezervuotą 10 procentų didesnę sumą (ar kitą sumą, jei dėl jos susitarta garantijos suteikimo/ akredityvo išleidimo sutartyje), Bankas turi teisę atitinkama suma padidinti Kredito sąskaitoje rezervuotų lėšų sumą, o nesant tokios galimybės – Klientas privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Banko pareikalavimo dienos, deponuoti Klientui priklausančias lėšas garantijos ir/ar akredityvo indėlio sąskaitoje, kad būtų išlaikoma 10 procentų (ar kitos sumos, jei dėl jos susitarta garantijos suteikimo/ akredityvo išleidimo sutartyje) didesnė suma garantijos suteikimui ir/ar akredityvo išleidimui. Klientui neįvykdžius šio įsipareigojimo, Bankas turi teisę vienašališkai nurašyti lėšas, esančias bet kurioje Kliento banko sąskaitoje ar Kredito sąskaitoje, ir deponuoti jas akredityvo ir/ar garantijos indėlio sąskaitoje. Tuo atveju, jeigu Bankui apmokėjus garantiją/akredityvą, išleistą ne ta valiuta, kuria suteiktas Kreditas, Bankas patirtų valiutos konvertavimo ir/ar užsienio bankų mokesčių išlaidų, kurių nepadengia Kreditas, Klientas įsipareigoja nedelsiant grąžinti tokias Banko patirtas išlaidas arba Bankas turi teisę tokias sumas vienašališkai nurašyti nuo bet kurios Kliento banko sąskaitos.
- 6.10. Pasibaigus Banko įsipareigojimams pagal garantiją/akredityvą ir nesant dėl to jokių ginčų (įskaitant ir tikėtinus), Bankas, Kliento prašymo pagrindu arba savo iniciatyva, panaikina Kredito sąskaitoje esančių lėšų rezervaciją suteiktos garantijos/išleisto nepanaudoto akredityvo dydžio sumai arba garantijos/akredityvo indėlio sąskaitoje esančias deponuotas Kredito lėšas grąžina panaudoto Kredito dengimui. Bankas turi teisę deponuotas Kredito lėšas, grąžinamas panaudoto Kredito dengimui, sumažinti Banko patirtų išlaidų, susijusių su suteikta garantija/išleistu akredityvu, bei kitų mokesčių suma.
- 6.11. Bankas turi teisę nurašyti mokesčius ir kitas Banko patirtas išlaidas, susijusias su suteikta garantija/išleistu akredityvu, nuo bet kurios Kliento banko sąskaitos ir Kredito sąskaitos neatsižvelgdamas į Kredito panaudojimo terminą, Kredito grąžinimo terminą ir Sutarties galiojimą.
- 6.12. Kitos garantijos suteikimo ir akredityvo išleidimo sąlygos nurodytos Šalių sudarytoje garantijos suteikimo ir/arba akredityvo išleidimo sutartyje.

7. SĄSKAITOS KREDITO SUTEIKIMO IR PANAUDOJIMO TVARKA

- 7.1. Sąskaitos kreditas suteikiamas Kliento apyvartinėms lėšoms finansuoti.
- 7.2. Klientas, panaudojęs Sąskaitos kreditą ar jo dalį, privalo periodiškai, laikydamasis Sąskaitos kredito panaudojimo ciklo, grąžinti jį Bankui ir gali toliau jį naudoti, neviršydamas Maksimalios Kredito sumos ir laikydamasis Sąskaitos kredito panaudojimo ciklo.

- 7.3. Bankas, priklausomai nuo Kliento vykdomy apyvartų Sąskaitos kredito sąskaitoje, turi teisę vienašališkai keisti (sumažinti ir vėl atstatyti) Klientui suteiktą Maksimalią Kredito sumą ar apriboti Klientui galimybes panaudoti Sąskaitos kreditą.
- 7.4. Sąskaitos kreditas ne vėliau kaip iki paskutinės Sąskaitos kredito panaudojimo ciklo dienos turi būti gražintas Bankui. Jei per Sąskaitos kredito panaudojimo ciklą Sąskaitos kreditas negražinamas Bankui, Bankas sustabdo bet kokius Kliento mokėjimus iš sąskaitos iki Sąskaitos kreditas bus gražintas. Pakartotinai pasinaudoti Sąskaitos kreditu ar jo dalimi Klientas gali ne anksčiau kaip kitą darbo dieną po to, kai Sąskaitos kreditas buvo gražintas, ir, jei vykdomos visos kitos Kredito išmokėjimo sąlygos ir nėra jokių Sutarties nutraukimo aplinkybių.
- 7.5. Kitos Sąskaitos kredito naudojimo ir gražinimo sąlygos nurodytos 5 skyriuje.

8. PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

Užtikrinimo priemonės

- 8.1. Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad Sutartyje nurodytos Užtikrinimo priemonės būtų tinkamai ir Sutartyje nurodytu laiku pateiktos ir galiotų iki visiško Kliento prievolių pagal Sutartį įvykdymo. Užtikrinimo priemonės turi būti pateiktos iki Kredito išmokėjimo, nebent Specialiosiose sąlygose ar (jei yra sudaryta) Finansavimo limito sutartyje būtų numatyta kitaip.
- 8.2. Turtas Bankui įkeičiamas maksimaliosios hipotekos/įkeitimo sutartimis, kurios Kliento lėšomis turi būti nedelsiant registruojamos Hipotekos registre pavišinant hipotekos/įkeitimo sutarčių sąlygas. Įkeičiant turtą turi būti užtikrinamas įkeitimo kompleksiskumas, t.y. Bankui turi būti įkeistas visas nekilnojamas ir kilnojamas turtas, esantis / būsiantis konkrečioje teritorijoje (pastatai, statiniai, įrenginiai, inžineriniai tinklai, nuoma/panauda), taip pat turtas, kuris būtinai naudojant įkeistą turtą, jei nuo jo buvimo ar nebuvimo gali priklausyti įkeisto turto vertė bei galimybė išieškoti iš jo, ar kuris yra kitaip susijęs su įkeičiamu turtu.
- 8.3. Jeigu turtas buvo įkeistas sąlyginės hipotekos sutartimi (-is), Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad būtų atlikti visi veiksmai, kad įsigaliojusių hipotekos įsigaliojimo sąlyga (kai veiksmai priklauso nuo Kliento ir/ar trečiųjų asmenų) ir, įvykus numatytai sąlyginės hipotekos įsigaliojimo sąlygai (-oms), nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 dienas nuo minėtos sąlygos įvykdymo dienos, informuoti Banką ir pateikti su sąlygos įvykdymu susijusius dokumentus ir atlikti kitus veiksmus, užtikrinančius, kad turtas bus tinkamai įkeistas.
- 8.4. Klientas, sudarydamas Sutartį, visais atvejais pateikia Bankui finansinį užstatą - visas esamas ir būsimas (gautinas) pinigines lėšas visose esamose ir būsimose Kliento banko sąskaitose, esančiose Banke, pasirašydamas su Banku finansinio užtikrinimo susitarimą be nuosavybės teisės perdavimo pagal Lietuvos Respublikos finansinio užtikrinimo susitarimų įstatymą (*netaikoma Klientui ūkininkui ir verslininkui*), o Klientas ūkininkas ar verslininkas – įkeičia Bankui visas esamas ir būsimas (gautinas) pinigines lėšas visose esamose ir būsimose Kliento banko sąskaitose, esančiose Banke, pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą.
- 8.5. Tuo atveju, jei Užtikrinimo priemonės priklauso tretiesiems asmenims, Užtikrinimo priemonių pateikėjams (įkaito davėjams, laiduotojams ir pan.) taip pat taikomos šios *Bendrosios verslo klientų kreditavimo sąlygos*, įskaitant ir nurodytas sąlygas dėl informacijos Bankui pateikimo. Jei Klientas ar trečiasis asmuo, turintis pateikti Bankui Užtikrinimo priemones, nepateikia Užtikrinimo priemonių Bankui priimtinais sąlygomis, laikoma, kad Klientas neįvykdė Sutarties sąlygų.
- 8.6. Jei Bankui įkeistame žemės sklype ar žemės sklype, kurio nuomos teisės yra įkeistos Bankui, yra planuojamas statyti, statomas ar pastatytas statinys, įskaitant visus inžinerinius įrenginius/tinklus, kiekvienas toks statinys teisės aktų nustatyta tvarka Kliento lėšomis Bankui turi būti įkeistas ne vėliau kaip per 60 dienų nuo pirmos tokio statinio registracijos dienos Nekilnojamojo turto registre.
- 8.7. Kredito ar jo dalies neišmokėjimas (net ir tais atvejais, kai Šalys Sutartimi susitarė dėl Kredito išmokėjimo etapais) neatleidžia Kliento nuo pareigos pateikti visas Sutartyje nurodytas Užtikrinimo priemones nurodytais terminais ir vykdyti kitus finansinius ir nefinansinius įsipareigojimus.
- 8.8. *Jei Bankui įkeistos prekių atsargos*, Klientas iki kiekvieno kalendorinio ketvirčio pirmojo mėnesio 15 dienos turi pateikti Bankui pasirašytą prekių atsargų sąrašą paskutinei praėjusio kalendorinio ketvirčio dienai, kuriame turi būti nurodytas prekių pavadinimas, kiekis, balansinė vertė, saugojimo (buvimo) vieta.
- 8.9. *Jei Bankui įkeistos akcijos*, Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad visu Sutarties galiojimo laikotarpiu Bankui būtų įkeistas toks akcijų procentinis dydis ir tokios eilės įkeitimu, kokie yra nurodyti Specialiosiose sąlygose. Padidinus įkeičiamų akcijų emitento įstatinį kapitalą išleidžiant naujas akcijas, Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad ne vėliau kaip per 30 dienų po akcijų emitento naujų įstatų įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos akcijų emitento akcininkai įkeistų naujai išleistas akcijas Bankui tokios eilės įkeitimu, kaip nurodyta Specialiosiose sąlygose.
- 8.10. *Jei Bankui įkeistas turtinis kompleksas*, visu Sutarties galiojimo laikotarpiu Specialiosiose sąlygose ar (jei yra sudaryta) Finansavimo limito sutartyje nurodyta turtinio komplekso vertė neturi sumažėti.
- 8.11. *Jeigu Bankui įkeistas nekilnojamas turtas ir taikomas LTV rodiklis*, Klientas įsipareigoja visu Sutarties galiojimo laikotarpiu išlaikyti Sutartyje nurodytą LTV rodiklį, apskaičiuojamą nuo Bankui įkeisto nekilnojamojo turto rinkos vertės.
- 8.12. Įkeisto turto vertė Specialiosiose sąlygose ar (jei yra sudaryta) Finansavimo limito sutartyje ir hipotekos / įkeitimo sutartyse nustatoma Šalių susitarimu, vadovaujantis Banko turimais turto vertinimais ir kitais duomenimis.
- 8.13. Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad tais atvejais ir ta apimtimi, kuria Kliento įsipareigojimams pagal Sutartį yra neužtikrinti Užtikrinimo priemonėmis, tokie įsipareigojimai bet kuriuo metu yra ir bus lygiaverčiai (*pari passu*) visiems kitiems Kliento dabartiniams ir būsimiems nesubordinuotiems ir neužtikrintiems Užtikrinimo priemonėmis įsipareigojimams, išskyrus tokius įsipareigojimus, kuriems imperatyviai pirmenybę teikia įstatymai, bet ne sutartys.
- 8.14. Prievolės pagal Sutartį įvykdymo atveju Bankas savo nuožiūra pasirenka kokiu eiliškumu ir kokias užtikrinimo priemones realizuoti.
- 8.15. Bankas turi teisę pareikalauti, o Klientas per 15 dienų nuo Banko rašytinio pareikalavimo dienos turi pateikti Bankui priimtinas papildomas Užtikrinimo priemones arba prieš terminą gražinti tokią kredito dalį, kokios Bankas pareikalavo raštu, jeigu įvyksta bent viena iš šių aplinkybių: (i) iškyla grėsmė, kad Kreditas nebus gražintas laiku; (ii) paaiškėja, kad Klientas susidūrė su finansiniais sunkumais; (iii) atsiranda reikšmingi Kliento ar Užstato priemonių pateikėjų mokėjimų vėlavimai kreditoriams; (iv) Sutartyje nurodytų Užtikrinimo priemonių vertė sumažėja; (v) pažeidžiamas Specialiosiose sąlygose nurodytas LTV rodiklis; (vi) paaiškėja kiti svarbūs įvykiai (pvz. valstybės institucijos pritaikė Klientui poveikio priemones, kuriomis atimamos ar suvaržomos jo teisės ūkinėje - finansinėje veikloje, atlikus įkeičiamo turto vertinimą, paaiškėja, kad Bankui įkeičiamo turto vertė sumažėjo, laiduotojas arba garantas tapo nepriimtini Bankui ir pan.), galintys sutrukdyti tinkamai vykdyti Sutartį.

Turto draudimas

- 8.16. Klientas įsipareigoja visu Sutarties galiojimo laikotarpiu, bet ne trumpiau nei turto įkeitimo / hipotekos terminas, užtikrinti, kad visas Bankui įkeičiamas/įkeistas nekilnojamasis turtas (išskyrus žemę ir įmonę) ir kilnojamasis turtas (išskyrus turtines teises, vertybinius popierius, esamas ir būsimas lėšas sąskaitoje bei kitą Banko nurodytą turtą) būtų apdraustas Banko naudai Bankui priimtinoje draudimo bendrovėje Banko nustatytais sąlygomis, su kuriomis galima susipažinti Banko interneto svetainėje. Klientas įsipareigoja pateikti Bankui turto draudimą patvirtinančius dokumentus.
- 8.17. Bankas turi teisę pareikalauti Kliento, kad Bankui įkeičiamas/įkeistas turtas būtų apdraustas Banko nurodytoje draudimo bendrovėje, Draudimo partnerio ar Bankui priimtino draudimo brokerio.
- 8.18. Banko naudai apdrausto turto draudimo sutarčių priežiūros paslaugas teikia Draudimo partneris, nurodytas Banko interneto svetainėje. Draudimo partneris turi teisę tiesiogiai kreiptis į Klientą dėl turto draudimo, o Kliento pateikti draudimo dokumentai Draudimo partneriui laikomi pateiktais Bankui.
- 8.19. Jei pagal Sutartį įkeistas turtas draudžiamas trumpesniai negu Kredito terminas laikotarpiui, pratęstas / naujas, atnaujintas draudimo liudijimas (polisas) turi būti pateiktas Draudimo partneriui arba Bankui ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki galiojančio draudimo liudijimo (poliso) termino pabaigos.
- 8.20. Klientui neapdraudus įkeičiamo/įkeisto turto iki Sutarties įsigaliojimo, nevykdant savo įsipareigojimo drausti įkeičiamą/įkeistą turtą Sutarties galiojimo metu ar laiku nemokant draudimo įmokų, Bankas turi teisę Sutarties vykdymo tikslu pasitelkdamas Draudimo partnerį apdrausti įkeistą turtą. Klientas įsipareigoja, priklausomai nuo Banko pareikalavimo, atlyginti Bankui visas su tuo susijusias išlaidas arba pats tiesiogiai mokėti draudimo įmokas draudimo bendrovei, Bankui sumokėjus Banko nustatyto dydžio mokesčių už draudimo administravimą.
- 8.21. Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad pagal Sutartį įkeičiamo turto savininkas tinkamai vykdys visas draudimo sutarčių sąlygas, įskaitant ir draudimo įmokų mokėjimą.
- 8.22. Bankas turi teisę gautas draudimo išmokos lėšas panaudoti Kliento finansiniams įsipareigojimams dengti.

Turto vertinimas

- 8.23. Bankui įkeičiamas turtas turi būti įvertintas. Bankui priimtinu turto vertinimu laikomas aktualus, t.y. ne senesnis kaip 12 mėnesių, vertinimas, atliktas Bankui priimtinių nepriklausomų turto vertintojų, kurių sąrašas skelbiamas Banko interneto svetainėje. Visu Sutarties galiojimo metu Klientas, Bankui pareikalavus, per 30 dienų turi pateikti atnaujintą įkeisto turto rinkos vertės nustatymo ataskaitą. Bankas turi teisę vieną kartą per metus arba dažniau tais atvejais, kai vertinimo atnaujinimas reikalingas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ar bankų priežiūros reikalavimų tikslais, reikalauti Kliento atnaujinti Bankui įkeisto turto vertinimą Kliento sąskaita. Klientui atsakius atnaujinti turto vertinimą arba Banko nustatytu terminu nepateikus Bankui atnaujinto turto vertinimo, Bankas turi teisę pats užsakyti įkeisto turto rinkos vertės nustatymo įvertinimą, o Klientas įsipareigoja ir privalo sudaryti sąlygas turto vertintojams ir kitiems Banko atstovams be kliūčių vertinimo tikslu apžiūrėti Bankui įkeistą turtą, taip pat turtą, kurio įsigijimui buvo panaudotas Kreditas, ir apmokėti/kompensuoti visas su turto vertinimu susijusias išlaidas (įskaitant ir Banko užsakyto vertinimo).

9. KLIENTO ĮSIPAREIGOJIMAI IR SUTIKIMAI

- 9.1. Klientas Kreditą gali naudoti tik Sutartyje nurodytai paskirčiai. Kreditas negali būti naudojamas Banko akcijoms įsigyti. Kai Kreditas yra užtikrintas individualia trečiosios šalies suteikta garantija (pavyzdžiui, INVEGA, ŽŪPGF), Klientas įsipareigoja laikytis garanto nustatytų papildomų sąlygų, kurios yra skelbiamos viešai garanto interneto svetainėje, taip pat Kredito negali naudoti darbo užmokesčiui, Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytiems mokesčiams, išskyrus už kredito lėšas perkamo turto PVM mokėti ir finansiniams įsipareigojimams finansų įstaigose vykdyti.
- 9.2. Klientas įsipareigoja visu Sutarties galiojimo metu neatlikti žemiau nurodytų veiksmų be išankstinio Banko raštiško sutikimo:
- 9.2.1. prisiimti naujų įsipareigojimų pagal garantijų, laidavimų, turto įkeitimo ar kitas panašaus pobūdžio sutartis, kuriomis užtikrinamas trečiųjų asmenų tinkamas įsipareigojimų vykdymas;
 - 9.2.2. mažinti Kliento įstatinio kapitalo, supirkti savų akcijų (jų dalies), didinti Bankui neįkeistų akcijų skaičių;
 - 9.2.3. priimti sprendimų ar pradėti įgyvendinimą dėl Kliento reorganizavimo jungimo ar skaidymo būdu, Kliento pertvarkymo, likvidavimo ar restruktūrizavimo, Kliento dalies atskyrimo, pardavimo, nuomos, kitokio perleidimo ar teisių apribojimo į Klientą ar jo dalį, taip pat bet kokia forma inicijuoti bankroto bylos Klientui iškėlimą, išskyrus, kai bankroto proceso Klientui iniciavimas yra būtinas pagal imperatyvias įstatyvieias nuostatas;
 - 9.2.4. siūlyti sudaryti ar sudaryti susitarimo su kitais kreditoriais dėl pagalbos finansiniams sunkumams įveikti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymu;
 - 9.2.5. perleisti savo teisių ir/ar pareigų pagal Sutartį tretiesiems asmenims;
 - 9.2.6. (sąlyga taikoma, kai Klientas yra individualios įmonės savininkas, verslininkas ar ūkininkas) sudaryti turto perleidimo, padalijimo, vedybų ir/ar kitas sutarčių, keičiančių šeimos turto teisinį statusą;
 - 9.2.7. uždaryti savo sąskaitų Banke;
 - 9.2.8. parduoti ar kitaip perleisti Kliento prekių ženklų;
 - 9.2.9. išmontuoti, išnuomoti, nurašyti, parduoti ir/ar kitaip perleisti tretiesiems asmenims Klientui priklausantį ilgalaikį materialųjį ir/ar finansinį turtą, kurio bendra balansinė vertė per paskutinius Kliento finansinius metus viršija 15 procentų ilgalaikio turto balansinės vertės (turto nuomos apribojimas netaikomas įmonėms, kurių veikla yra turto nuoma ir apie kurią Bankas Sutarties sudarymo metu buvo informuotas);
 - 9.2.10. įkeisti ar kitaip apriboti Klientui priklausantį turtą užtikrinant Kliento įsipareigojimų vykdymą kitiems kreditoriams;
 - 9.2.11. skolintis iš finansinių institucijų ir/ar kitų asmenų pagal kreditavimo, paskolos, garantijų išleidimo, išperkamosios nuomos (lizingo), faktoringo sutartis ir/ar kitas sutartis, taip pat išleidžiant skolos vertybinius popierius ir/ar vekselius, sumos, didesnės nei 50 000 EUR ir, jei po naujai prisiimtų įsipareigojimų DSCR rodiklis (kredito aptarnavimo rodiklis, apskaičiuojamas kaip EBITDA (veiklos pelnas prieš palūkanas, mokesčius ir nusidėvėjimą) ir išlaidų kredito aptarnavimui (grąžinama kredito dalis bei palūkanos) santykis) tampa mažesnis nei 1,2, išskyrus Kliento akcininkų Klientui suteikiamas paskolas piniginių srautų sureguliuavimui, tinkamai subordinuotas esamų skolinių įsipareigojimų Banko grupės įmonėms atžvilgiu;
 - 9.2.12. teikti paskolų tretiesiems asmenims (įskaitant Kliento akcininkus ir/ar su jais susijusius asmenis) jokia forma (išskyrus prekiųjų kreditų, reikalingų įprastai Kliento veiklai vykdyti, suteikimą);

- 9.2.13. parduoti ar kitaip perleisti bei išnuomoti tretiesiems asmenimis savo verslą ar jo dalį, investuoti į kitas įmones, perleisti, įkeisti, kitaip apriboti turimų dukterinių bendrovių akcijas ir su jomis susijusias neturtines teises, steigti įmones (atskirai ar bendrai su kitais partneriais);
- 9.2.14. investuoti į ilgalaikį materialų turta, į kitų įmonių akcijas, obligacijas ar kitus vertybinius popierius, taip pat įsigyti kitų ūkio subjektų kapitalą ar jo dalį, kai tokių investicijų ar įsigijamo kito ūkio subjekto kapitalas ar jo dalis viršija 15 procentų Kliento paskutinių finansinių metų ilgalaikio turto balansinės vertės;
- 9.2.15. paskirstyti Kliento pelną, siūlyti ir išmokėti Kliento dalyviams dividendus ar kitas išmokas, supirkti savas akcijas, kitokiu būdu išmokėti pelno ar turto dalį ir pan.
- 9.2.16. suteikti paramą, kuri sudaro daugiau nei 15 procentų paskutinių finansinių metų grynojo pelno.
- 9.3. Klientas įsipareigoja informuoti savo akcininkus ir užtikrinti, kad visu Sutarties galiojimo laikotarpiu be išankstinio raštiško Banko sutikimo nebūtų keičiama Kliento akcininkų struktūra ir/ar sudėtis ir/ar Kliento akcininkų turimų akcijų skaičius.
- 9.4. Jei Kliento ir su juo susijusių asmenų, kaip tai numatyta *Bendrosiose taisyklėse*, bendri neįvykdyti įsipareigojimai Bankui ir Banko grupės įmonėms bendrai sudaro mažiau nei 100 000 EUR ir Klientas juos tinkamai vykdo, Klientui nėra taikomi *Bendrujų verslo klientų kreditavimo sąlygų* 9.2.9 - 9.2.16 ir 9.3 punktai.
- 9.5. *(sąlyga taikoma tuo atveju, jei Kredito užtikrinimui yra pateikta individuali ŽŪPGF garantija)* Be išankstinio rašytinio Banko ir ŽŪPGF sutikimo visu Sutarties galiojimo laikotarpiu Klientas/Kliento akcininkai neturi teisės priimti sprendimų dėl Kliento reorganizavimo, Kliento pertvarkymo ar likvidavimo; parduoti ar kitaip perleisti, išnuomoti, pakartotinai įkeisti Bankui už teikiamą kreditą įkeistą turta;
- 9.6. *(sąlyga taikoma tuo atveju, jei Kredito užtikrinimui yra pateikta individuali INVEGA garantija)* Klientas įsipareigoja visu Sutarties galiojimo laikotarpiu be išankstinio rašytinio Banko ir INVEGA sutikimo nesiskolinti iš trečiųjų asmenų, neskolinti Klientui priklausančių lėšų akcininkams ar tretiesiems asmenims, nemažinti įstatinio kapitalo, nemokėti dividendų ar tantžemų, nesupirkti Kliento kapitalo dalių (akcijų) ir/ar neišmokėti pelno dalies Kliento dalyviui (-iams) kitokiais būdais.
- 9.7. Bankui paprašius, Klientas įsipareigoja sudaryti sąlygas Banko atstovams be kliūčių stebėti finansuojamo projekto vykdymą, patikrinti kredito panaudojimą pagal kredito paskirtį, susipažinti su ūkine - finansine ir kita su kredito naudojimu susijusia dokumentacija, patikrinti kaip eksploatuojamas ir saugomas Bankui įkeistas turtas.
- 9.8. Klientas, pasibaigus kiekvienam kalendoriniam ketvirčiui ir finansiniams metams per 30 dienų po ataskaitinio laikotarpio pabaigos Bankui turi pateikti Kliento vadovo ir vyriausiojo buhalterio pasirašytus finansinės atskaitomybės dokumentus:
- 9.8.1. balansą ir pelno (nuostolių) ataskaitą. Metinės finansinės atskaitomybės ataskaitos (balansas, pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčio ataskaitos, aiškinamasis raštas) patvirtintos akcininkų, pakartotinai turi būti pateiktos iki kiekvienų metų birželio 1 d.;
- 9.8.2. balanso straipsnių ir pelno nuostolių ataskaitos detalizavimus pagal Banko nustatytas formas;
- 9.8.3. taip pat kitus Banko nurodytus dokumentus, kurie yra reikalingi Kliento ūkinei - finansinei veiklai įvertinti ar yra susiję su Kliento įsipareigojimų pagal Sutartį vykdymu arba su Bankui įkeistu turtu.
- 9.9. Jei Klientas yra verslininkas, pasibaigus kiekvieniems finansiniams metams, iki birželio 1 d. turi Bankui pateikti metinę savo pajamų deklaraciją.
- 9.10. Jei Klientui pagal teisės aktus yra privalomas metų finansinių ataskaitų nepriklausomas auditas, arba jei nepriklausomas auditas nėra privalomas, tačiau Bankas pareikalauja, Klientas privalo atlikti kiekvienų metų finansinių ataskaitų nepriklausomą auditą ir ne vėliau kaip iki kitų metų birželio 1 d. pateikti jo išvadas Bankui.
- 9.11. Tuo atveju, jei Kredito užtikrinimui pateikiamos trečiųjų asmenų pavyzdžiui, ŽŪPGF, INVEGA ar kitos garantijos, *Bendrujų verslo klientų kreditavimo sąlygų* 9.8-9.10 punktuose nurodytus dokumentus Klientas, pareikalavus, įsipareigoja pateikti ir šių garantijų davėjams.
- 9.12. Klientas įsipareigoja nedelsiant informuoti Banką apie pavadinimo keitimą bei kitus savo sprendimus ar planus, susijusius su Kliento juridiniu statusu.
- 9.13. Klientas įsipareigoja laikytis bei vykdyti Europos Bendrijos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių, priklausomai nuo Kliento veiklos pobūdžio, veterinarijos, higienos, sanitarijos, maisto kokybės, aplinkosaugos, gyvūnų gerovės reikalavimų bei geros verslo ar ūkininkavimo praktikos reikalavimų ir pateikti Bankui tai patvirtinančius dokumentus.
- 9.14. Sudarydamas Sutartį Klientas sutinka, kad Bankas perleisť ir/ar įkeisť reikalavimo teises (kartu su teisėmis į Užtikrinimo priemones), kylančias iš Sutarties, tretiesiems asmenims (tame tarpe ir Lietuvos bankui, jeigu Bankas skolintųsi lėšų iš Lietuvos banko kaip vieną iš užtikrinimo priemonių pateikdamas Banko turimus kredito reikalavimus), taip pat sutinka, kad banko paslaptį sudarančią arba konfidencialią informaciją, susijusią su Sutartimi, Bankas perduotų asmenims, kuriems būtų perleidžiamos arba įkeičiamos reikalavimo teisės. Klientui yra žinoma, kad Bankui įkeitus reikalavimo teises ir neįvykdžius įsipareigojimų įkaito gavėjui, įkaito gavėjas (pvz. Lietuvos bankas) turės teisę jas vienašališkai realizuoti (perleisti kitiems asmenims arba perimti nuosavybėn). Reikalavimo teisių įkeitimas ar kreditoriaus pasikeitimas nedaro įtakos Sutarties galiojimui ir vykdymui, Kliento teisėms ir pareigoms.
- 9.15. Sudarydamas Sutartį Klientas besąlygiškai ir neatšaukiamai atsisako savo teisių užskaityti tarpusavio reikalavimus (t.y. taikyti tarpusavio reikalavimų užskaitą) pagal kredito reikalavimą su Banku (kaip kreditoriumi) ir kitais asmenimis, kuriems šis kreditorius perleido, įkeitė arba panaudojo kredito reikalavimą kaip finansinį užstatą.

10. ESMINIS SUTARTIES PAŽEIDIMAS

- 10.1. Esminiu Sutarties pažeidimu laikomos žemiau nurodytos aplinkybės (bet kuri viena iš jų):
- 10.1.1. Klientas ilgiau kaip 30 dienų nevykdo arba netinkamai vykdo bet kurio iš savo finansinių įsipareigojimų pagal Sutartį ir tinkamai neįvykdo šių įsipareigojimų per Banko pranešime nurodytą įspėjimo laikotarpį, ne trumpesnį kaip 14 dienų;
- 10.1.2. Klientas Kreditą naudoja ar panaudojo ne pagal Sutartyje numatytą įspėjimo laikotarpį, ne trumpesnį kaip 14 dienų;
- 10.1.3. Klientas Sutartyje nustatyta tvarka ir terminais nepateikia Bankui Sutartyje nurodytų Užtikrinimo priemonių ar kitų Banko prašomų dokumentų, arba Bankui pateiktos Užtikrinimo priemonės prarandamos, areštuojamos, yra ginčijamos arba paaiškėja, kad jos yra niekinės arba nebegalioja ir Klientas nepateikia papildomų Banko prašomų prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonių, arba Užtikrinimo priemonių pateikėjai (įkaito davėjai, laiduotojai ir pan.) nevykdo savo įsipareigojimų Bankui pagal su Banku sudarytas sutartis ir toks įsipareigojimų nevykdymas, Banko nuomone, turi esminės reikšmės šios Sutarties vykdymui bei Klientas šių savo įsipareigojimų neįvykdo/pažeidimų nepašalina per Banko pranešime nurodytą įspėjimo laikotarpį, ne trumpesnį kaip 14 dienų;

- 10.1.4. bet kuri Kliento sąskaita Banke yra areštuojama ar kitaip apribojama Kliento teisė ja ar joje esančiomis lėšomis disponuoti ir toks apribojimas nėra panaikinamas per Banko pranešime nurodytą įspėjimo laikotarpį, ne trumpesni kaip 14 dienų;
- 10.1.5. Bankas gavo reikalavimą mokėti pagal suteiktą garantiją;
- 10.1.6. atsitiko kiti įvykiai arba paaiškėjo konkrečios aplinkybės (pavyzdžiui, pablogėja Kliento finansinė būklė (Klientas dirba nuostolingai, žymiai sumažėja prekių ir paslaugų pardavimų apimtys, žymiai sumažėja pagrindinės ir kitos veiklos pelningumas, žymiai padidėja abejotinų skolų dalis, pinigų srautai iš Kliento veiklos tampa neigiami, pagrindiniai Kliento tiekėjai atsisako su juo bendradarbiauti, Bankas arba Banko patronuojamosios įmonės įgyja teisę nutraukti prieš terminą kitą su Klientu sudarytą sutartį ir pan.), Klientui ir/ar jo vadovams iškelta ir/ar ruošiamasi išskelti baudžiamoji byla dėl finansinių nusikaltimų, tretieji asmenys Klientui ar Užtikrinimo priemonės pateikusiems asmenims pareiškė turtinių pretenzijų ir tokio dydžio, kuris turėtų esminės reikšmės šios Sutarties vykdymui, Klientui ar Užtikrinimo priemonės pateikusiems asmenims iškelta arba ruošiamasi išskelti bankroto, restruktūrizavimo bylą, Klientas, neturėdamas Banko sutikimo, sudarė susitarimą su kitais kreditoriais dėl pagalbos finansiniams sunkumams įveikti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymu, Klientas tinkamai nevykdo kitose tarp Kliento ir Banko sudarytose sutartyse numatytų įsipareigojimų, valstybės valdymo institucijos pritaiko Klientui poveikio priemones, kuriomis atimamos ar suvaržomos jo teisės ūkinėje - finansinėje veikloje, įvyksta pasikeitimai Kliento nuosavybės (akcininkų) struktūroje, kurie yra nepriimtini Bankui, paaiškėja, kad Klientas pateikė klaidingą, neišsamią ir/ar nutylėtą informaciją apie savo finansinę būklę, įsipareigojimus, išregistruojamas ūkininko ūkis, paaiškėja, kad Kliento reputacija Bankui yra nepriimtina ir pan.), leidžiančios numatyti, kad Klientas Sutartyje numatytais terminais negrąžins kredito ar jo dalies ir/ar neįvykdys kitų Sutartyje prisiimtų įsipareigojimų ir dėl to Bankas nesitiki, kad Sutartis bus įvykdyta ateityje bei šios aplinkybės/įvykiai nėra ištaisomi per Banko pranešime nurodytą įspėjimo laikotarpį, ne trumpesni kaip 14 dienų;
- 10.1.7. vadovaujantis privalomais teisės aktais, reglamentuojančiais pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją, Bankas įgyja teisę ar pareigą nutraukti Sutartį ir/ar atsiranda pagrįsta priežastis įtarti, kad bet kuris iš šių asmenų: Klientas, jo naudos gavėjas, bet kuris su Klientu ir/ar jo naudos gavėju susijęs asmuo (įskaitant vadovus ir valdymo organų narius), asmuo (-ys), užtikrinę Kliento prievolių vykdymą arba asmenys, kurių naudai naudojamas Kreditas (toliau kiekvienas iš jų – Asmuo) yra arba gali būti susijęs su pinigų plovimu, teroristų finansavimu ir/ar kita kriminaline veikla (pvz. Asmuo veikia ar veikė didelės pinigų plovimo ir/ar teroristų finansavimo rizikos srityje; Asmuo nepateikia pakankamos dokumentacijos ar kitų įrodymų apie Asmens nuosavybės ir valdymo struktūrą, lėšų sandoriams vykdyti šaltinį, verslo santykius ar kitos informacijos ir dokumentų, kurie yra reikalingi laikantis privalomų teisės aktų, reglamentuojančių pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją);
- 10.1.8. yra priimtas teismo sprendimas dėl priverstinio išieškojimo iš Bankui įkeisto turto ir /ar kitų Bankui pateiktų užtikrinimo priemonių;
- 10.1.9. Klientas nutraukia pagrindinę veiklą, iš esmės ją pakeičia, yra panaikinami leidimai, licencijos ar kiti dokumentai, dėl ko Klientas nebetenka teisės vykdyti pagrindinės savo veiklos;
- 10.1.10. Klientas, Kliento dukterinė bendrovė ar Klientą patronuojanti bendrovė, ar kitos patronuojančios bendrovės dukterinės bendrovės, kaip tai yra apibrėžta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, ir/ar kitos Kliento grupės įmonės, taip pat Kliento garantas ar laiduotojas, daugiau negu 30 dienų tinkamai nevykdo kurios nors savo piniginės prievolės ar jos dalies Bankui pagal su Banku sudarytas sutartis, ar Banko dukterinėms bendrovėms pagal su Banko dukterinėmis bendrovėmis sudarytas sutartis ir /ar kitomis finansų įstaigomis ar tretiesiems asmenims. Nemokėjimas kitam kreditoriui (ne Bankui ir ne Banko dukterinei bendrovei) yra laikomas pagrindu nutraukti Sutartį ir prieš laiką pareikalauti grąžinti Kreditą, tik tuo atveju, jeigu dėl tokio nemokėjimo iškyla pavojus Kredito grąžinimui;
- 10.1.11. Klientas nevykdo ir/ar netinkamai vykdo įsipareigojimus, nurodytus Specialiosiose sąlygose ir/ar šių *Bendrujų verslo klientų kreditavimo sąlygų* 9.2 ir/ar 9.3. punktuose.
